

LATVIJAS VALSTS ARHĪVS
LKP LIEPĀJAS RAJONA KOMITEJA

FONDS NR. PA-4134

APRAKSTI NR. 47-66,01

1945-1966,1982-1991

VĒSTURISKĀS IZZIŅAS

1950-1991

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS
LIEPĀJAS RAJONA KOMITEJA

Vēsturiskā izziņa

PA-4134.f.

1950.g. - 1962.g.

1964.g. - 1987.g.

Ar VK(b)P 1949.g. 24.decembra un LK(b)P CK 1949.g. 30.decembra biroja sēdes lēmumu, Latvijas PSR izveidoja 58 lauku rajonus.

LK(b)P Liepājas apriņķa komiteju likvidēja¹, tās vietā nodibināja Liepājas rajona komiteju (RK).² Daļu bijušā Liepājas apriņķa pagastu pievienoja Aizputes, Saldus un Skrundas rajoniem.

Ar LK(b)P CK 1950.g. 12.janvāra biroja sēdes lēmumu izveido Liepājas RK orgbiroju³, kam uzdod sagatavot pirmo Liepājas rajona konferenci.

Konference notika 1950.gada 3.aprīlī. Tajā ievēlēja Liepājas rajona komiteju⁴, nākamajā dienā - plēnumā - ievēlēja RK sekretārus un biroju 9 cilvēku sastāvā.⁵

LK(b)P (kopš 1952.g. - LKP) Liepājas RK struktūra bija šāda:⁶

- 1; 2 sekretārs;

-
- 1) Sk. Liepājas apriņķa komitejas (PA-121.f.) vēsturisko izziņu.
 - 2) LVA, PA-101.f., 12.apr., 26.1., 193. un 210.lp.
 - 3) Turpat, 13.apr., 10.1., 94.lp.
 - 4) LVA, PA-4134.f., 1.apr., 1.1. (konferences protokols nav pilnīgs, trūkst ievēlētā RK saraksta).
 - 5) Turpat, 3.1., 1.-2.lp.
 - 6) LVA, PA-101.f., 12.apr., 26.1., 223.-225.lp.

- sekretārs;
- organizatoriskā darba nodaļa;
- propagandas un agitācijas nodaļa;
- lauksaimniecības nodaļa;
- nodaļa darbam ar sievietēm.

Reorganizācijas rezultātā, 1954.g. janvārī, likvidē nodaļu darbam ar sievietēm un lauksaimniecības nodaļu. Turpināja darboties propagandas un agitācijas nodaļa un organizatoriskā darba nodaļa ar statistikas un vienotas biedra kartes sektoru tās sastāvā.⁷

Šāda struktūra saglabājās līdz pat Liepājas RK likvidācijai 1963.gadā.

Laikā no 1959.gada līdz 1962.gadam Liepājas rajona teritorija palielinājās.

1959.gada 11.novembrī LKP CK birojs pieņem lēmumu par Priekules rajona likvidēšanu, pievienojot tā teritoriju Liepājas rajonam.⁸

Ar LKP CK 1962.g. 18.decembra sēdes lēmumu likvidē arī Aizputes rajonu, pievienojot daļu šī rajona teritorijas Liepājas rajonam.⁹

1950.gadā LK(b)P Liepājas rajona organizācija apvienoja 31 pirmorganizāciju¹⁰, 1963.gadā - 67 pirmorganizācijas.¹¹

7) LVA, PA-101.f., 17.apr., 23.l., 4.lp.
 8) Turpat, 22.apr., 32.l., 54.lp.
 9) Turpat, 25.apr., 26.l., 37.lp.
 10) "Коммунистическая партия Латвии в цифрах". R.,1984, 77.lpp.
 11) Turpat, 145.lpp.

Ar 1963.g. 2.janvāra LKP CK biroja sēdes lēmumu Latvijas PSR LKP organizāciju pārkārto pēc ražošanas principa:

LKP rajonu komitejas likvidē, LPSR izveido 5 rūpnieciskās ražošanas (zonālās) LKP komitejas, kas apvieno rūpniecībā strādājošos, un, jau pastāvošo, kolhozu-sovhozu ražošanas pārvalžu LKP komitejas, kas apvieno lauksaimniecībā nodarbinātos LKP biedrus¹².

LKP Liepājas rajona komitejas vietā izveido Liepājas kolhozu-sovhozu ražošanas pārvaldes LKP komiteju.¹³

Ar 1964.g. 1.decembra LKP CK Prezidija sēdes lēmumu, kolhozu-sovhozu ražošanas pārvalžu LKP komitejas un rūpnieciskās ražošanas LKP komitejas tiek likvidētas un reorganizētas LKP rajonu komitejās.¹⁴

1964.g. 1.decembrī LKP CK Prezidija sēdē nosaka atjaunoto RK struktūru un štatus;¹⁵

- 1; 2 sekretārs;
- sekretārs;
- sekretāra palīgs;
- organizatoriskā darba nodaļa;
- propagandas un agitācijas nodaļa;
- rūpnieciskās ražošanas un transporta nodaļa.

1964.g. 26.decembrī notiek Liepājas rajona pirmā konference, tajā ievēl Liepājas RK 59 cilvēku sastāvā.¹⁶ Tai pašā

12) LVA, PA-101.f., 26.apr., 27.1., 3.-4.lp.
 13) Sk.Liepājas kolh.-sovh.raž.pārv. LKP kom. PA-15111.fondu.
 14) LVA, PA-101.f., 27.apr., 30.1., 6.lp.
 15) Turpat, 7.-8.lp.
 16) LVA, PA-4134.f., 29.apr., 1.1., 101.lp.

dienā - plēnumā - ievēl arī RK sekretārus un biroju.¹⁷

1965.gadā Liepājas rajona LKP organizācija apvienoja 107 pirmorganizācijas.¹⁸

Liepājas RK struktūrā nelielas izmaiņas notiek 1975.g. 28.janvārī, kad ar LKP CK biroja lēmumu, visās republikas rajonu komitejās izveido komisijas, jautājumā par uzņemšanu partijā un komunistu personīgo lietu izskatīšanai, ar algotu komisijas priekšsēdētāja amatu.¹⁹

Līdz 1987.gadam Liepājas rajonā būtiskas izmaiņas nenotiek.

1950.gadā LK(b)P Liepājas rajona organizācija apvienoja 31 pirmorganizāciju,²⁰ 1987.gadā LKP Liepājas rajona organizācija apvienoja 84 pirmorganizācijas.²¹

Vad.arhīviste

A.Buševica

A. Buševica.

-
- 17) LVA, PA-4134.f., 29.apr., 4.l., 3.lp.
 - 18) "Коммунистическая партия Латвии в цифрах". R., 1984, 155.lpp.
 - 19) LVA, PA-101.f., 39.apr., 13.l., 187.lp.
 - 20) "Коммунистическая партия Латвии в цифрах" R., 1984, 77.lpp.
 - 21) LVA, PA-101.f., 59.apr., 128.l., 108.lp.

Latvijas Komunistiskās partijas
Liepājas rajona komiteja

PA-4134.fonds

Vēsturiskās izziņas
turpinājums
1988.-1991.g.g.

I

1988.gada 18.novembrī notika LKP Liepājas rajona organizācijas XXV konference, kurā partijas rajona komitejas darbs pārskata periodā tika atzīts par "apmierinošu", kā arī ievēlēta jauna partijas rajona komiteja 68 cilvēku sastāvā.¹

1988.gada 18.novembrī partijas rajona komitejas I plēnumā tika ievēlēts jauns birojs 11 cilvēku sastāvā.²

1989.gada 6.janvārī partijas rajona komitejas II plēnumā tika apstiprinātas sekojošas komisijas:

- partijas organizatoriskā un kadru darba komisija,
- ideoloģiskā darba komisija,
- sociālekonomiskās un agrārās politikas komisija.³

1989.gada rudenī Latvijas PSR izraisījās diskusija par Latvijas Komunistiskās partijas statusu. Daļa partijas biedru orientējās uz PSKP, daļa bija par neatkarīgas LKP izveidošanu, daļa vispār nevēlējās būt nevienā partijā.

1990.gada 31.martā rajona partijas organizācijas XXVI konferencē tika pieņemta rezolūcija, kurā izteikta nepieciešamība atjaunot Latvijas Neatkarīgo Komunistisko partiju.⁴

¹ LVA, PA-4134.f., 59.apr., 1.lieta, 59.-61., 68.-69.lp.

² Turpat, 2.lieta, 84.-86.lp.

³ Turpat, 61.apr., 1.lieta, 3.-5.lp.

⁴ Turpat, 63.apr., 1.lieta, 17.-18.lp.

1990.gada 27.maijā Liepājas rajona komunisti (PSKP platformas piekritēji) sapulcē ievēlēja jaunu partijas rajona komiteju 11 cilvēku sastāvā, 1.sekretāru (2.sekretāru nolēma neievēlēt), biroju 5 un kontroles-revizijas komisiju - 3 cilvēku sastāvā,¹ un lūdza LKP Centrālo Komiteju apstiprināt jauno partijas rajona komitejas sastāvu.

No 1990.gada 28.jūlija partijas rajona komitejā sāk darboties ideoloģisko un starpnacionālo attiecību komisija.²

Šādā sastāvā, balstoties uz PSKP programmu, rajona komiteja turpināja darboties arī 1991.gadā.

No 1988.gada līdz 1991.gadam partijas komitejā notika šādas struktūras izmaiņas:

1988.gadā partijas rajona komitejā darbojās

- 1.sekretārs,
- 2.sekretārs,
- sekretārs,
- organizatoriskā darba nodaļa,
- propagandas un agitācijas nodaļa,
- rūpniecības un transporta nodaļa,
- lauksaimniecības nodaļa,
- vispārējā nodaļa,
- partijas komisija,
- uzskaites sektors,
- politiskās izglītības kabinets.³

¹ LVA, PA-4134.f., 63.apr., 5.lieta, 9.-12.lp.

² Turpat, 3.lieta, 53.lp.

³ Turpat, 57.apr., 4.lieta, 23.lp.

Ar 1989.gada 6.janvāra plēnuma lēmumu tika apstiprināta jauna partijas rajona komitejas struktūra:

- organizatoriskā nodaļa,
- ideoloģiskā nodaļa,
- lietvedības sektors,
- uzskaites sektors,
- partijas komisija.¹

1990.gada 20.jūnija birojā tika apstiprināti rajona komitejas partijas darba koordinatori Aizputē, Dunalkā, Durbē, Grobiņā, Liepājā, Priekulē un Rucavā.²

No 1990.gada 28.jūlija partijas rajona komitejā darbojās:

- 1.sekretārs,
- sekretārs,
- uzskaites un lietvedības sektors.³

bet 1991.gadā

- 1.sekretārs,
- uzskaites un lietvedības sektors.⁴

1988.-1991.gados mainījās arī LKP Liepājas rajona organizācijas un partijas pirmorganizāciju skaitliskais sastāvs.

1988.gada sākumā partijas rajona organizācija apvienoja 84 partijas pirmorganizācijas, 2748 partijas biedrus un biedra kandidātus, uz 1989.gada 1.janvāri - 86 partijas pirmorganizācijas, 2720 partijas biedrus un biedra kandidātus,⁵ bet

1 LVA, PA-4134.f., 61.apr., 1.lieta, 5.lp.
 2 LVA, PA-4134.f., 63.apr., 3.lieta, 40.lp.
 3 Turpat, 74.lp.
 4 Turpat, 65.apr., 3.lieta, 4.lp.
 5 LVA, PA-101.f., 61.apr., 151.lieta, 99., 105.lp.

uz 1990.gada 1.janvāri - 82 partijas pirmorganizācijas, 2532 partijas biedrus un biedra kandidātus.¹

1990.gadā partijas rajona organizācijā sākās masveida izstāšanās no PSKP. 1990.gada I pusgadā partijas rajona organizācijas uzskaitē ir 83 partijas pirmorganizācijas, 2448 partijas biedri un biedra kandidāti,² bet 1991.gada janvāra beigās rajona organizācijā "ir 82 komunisti, kuri apvienoti un darbojas 11 partijas pirmorganizācijās".³

Pamatojoties uz 1991.gada 23.augusta Latvijas Republikas Augstākās Padomes lēmumu "Par Latvijas Komunistiskās partijas antikonstitucionālo darbību", 24.augusta lēmumu Nr.334 "Par dažu sabiedrisko un sabiedriski politisko organizāciju darbību apturēšanu", Latvijas Komunistiskā partija savu darbību beidza.

Savu darbību izbeidza arī LKP Liepājas rajona komiteja.

II

Pirmo reizi LKP Liepājas rajona komitejas dokumenti LKP CK Partijas arhīvā (no 1991.g. septembra - Latvijas Valsts arhīvs) saņemti 1952.gada 6.jūnijā. Uz aprakstīšanas brīdi LKP Liepājas rajona komitejas fondā bija 6473 lietas par 1950.-1989.gadu. (Saglabājas dokumenti arī par 1940.-1949.g.g., sk. 38., 01.aprakstus). Dokumenti par 1963.-1964.gadu atrodas arī fondā Nr.PA-15111 "LKP Liepājas kolhozu un padomju saimniecību ražošanas pārvaldes partijas komiteja".

¹ LVA, PA-101.f., 63.apr., 66.lieta, 122.lp.

² Turpat, 65.apr., 76.lieta, 85.lp.

³ LVA, PA-4134.f., 2.lieta, 2.lp.

LKP Liepājas rajona komitejas atbrīvoto nomenklatūras darbinieku personas lietas par 1945.-1981.gadiem veido fonda Nr.PA-15500 "LKP CK, RK un PK nomenklatūras darbinieku personu lietu kolekcija" 24.aprakstu.

Fonda Nr. PA-4134 lietas ir sistematizētas 63 aprakstos (Nr.1-62, 01). Par katru gadu veidoti 2 apraksti: viens - lietvedības lietu, otrs - personālsastāva lietu. Izņemot 1964.-1981.gadu, kad ir viens apraksts par katru gadu.

Aprakstā Nr.38 ir iekļautas uzskaites un registrācijas grāmatas par 1940.-1974.gadiem, darbinieku personas kartītes par 1961.-1969.gadiem, partijas pirmorganizāciju kartiņas par 1954.-1973.g.g., akti par dokumentu iznīcināšanu - 1958.-1974.g.g., lietu pieņemšanas-nodošanas akti - 1959.-1964.g.g. Atbrīvoto nomenklatūras darbinieku personu lietas par 1982.-1985.g.g. iekļautas lietvedības lietu aprakstos (par 1984., 1985.g. - arī personālsastāva lietu aprakstos). No 1986.-1989.g.g. - personālsastāva lietu aprakstos.

Aprakstā Nr.01 iekļauti 41 likvidētās partijas pirmorganizācijas dokumenti par 1945.-1966.gadiem. Pārējās LKP Liepājas rajona pirmorganizācijas veido patstāvīgus fondus.

Pēc LKP darbības izbeigšanās Liepājas rajona komitejas dokumenti neapstrādātā veidā ar 1991.gada 3.septembra aktu tika nodoti Latvijas Valsts arhīvā.

Dokumentu aprakstīšanu veica Sociālpolitisko dokumentu daļas darbinieki no 1996.gada decembra līdz 1997.gada februārim, kā rezultātā tika sastādīti 4 jauni apraksti, papildinājumi 8 aprakstiem un 1 Liepājas rajona partijas pirmorganizāciju saraksts.

Pavisam kopā izveidotas 58 lietas.

Pastāvīgi glabājamo lietu apraksti

46.apraksta papildinājums par 1981.gadu	-	1 lieta
47.apraksta " par 1982.gadu	-	1 lieta
49.apraksta " par 1983.gadu	-	1 lieta
55.apraksta " par 1986.gadu	-	2 lietas
57.apraksta " par 1987.gadu	-	1 lieta
59.apraksta " par 1988.gadu	-	1 lieta
61.apraksta " par 1989.gadu	-	6 lietas
63.apraksts par 1990.gadu	-	14 lietas
65.apraksts par 1991.gadu	-	8 lietas
	<hr/>	
	Kopā	35 lietas

Personālsastāva lietu apraksti

64.apraksts par 1990.gadu	-	12 lietas
66.apraksts par 1991.gadu	-	3 lietas
	<hr/>	
	Kopā	15 lietas

01.apraksta papildinājums ar 3 lietām no 3 LKP pirmorganizācijām.

LKP Liepājas rajona pirmorganizāciju pastāvīgi

glabājamo lietu saraksts ar 5 lietām no 5 LKP pirmorganizācijām.

Fondā Nr.4134 papildinātas 7 lietas ar 94 lapām.

Pastāvīgi glabājamo lietu aprakstu lietas ir veidotas pēc nomināli hronologiskā principa. Plēnumu, biroja sēžu protokoli sakārtoti pa vēlēšanu periodiem.

Personāllietu veidošanas princips lietām par 1990.-

1991.gadu ir šāds: lietas apvienotas sējumos pa gadiem, sistematizētas pēc latviešu alfabēta, katram sējumam ir personu alfabētiskais rādītājs. Personāllietas par masveida izstāša-

nos no PSKP par 1990.-1991.gadu veido rajona komitejas biroja lēmumi ar pielikumiem (partijas pirmorganizāciju sapulču protokolu izraksti, iesniegumi u.c.) par piederības PSKP pārtraukšanu, katrai lietai sastādīts iekšējais apraksts.

Atbrīvoto nomenklatūras darbinieku personas lietas ir sakārtotas sējumos pa gadiem, katrai lietai ir personu alfabētiskais rādītājs. Šīs lietas veido rajona komitejas atbildīgo darbinieku, kā arī tehnisko darbinieku personas lietas.

Par dokumentiem, kuri nav saņemti arhīvā, ir sastādīts iztrūkstošo dokumentu akts.

Dokumentu apstrādes rezultātā ir veikta to vēsturiskās un praktiskās vērtības noteikšana. Atlasītas 53 (piecdesmit trīs) lietas un dokumenti, kuri zaudējuši vēsturisko un praktisko nozīmi, par ko sastādīts akts Nr.1, kā arī sastādīts izslēdzīgi glabājamo lietu saraksts.

Vec.fondu glabātāja

I.Sproge

144

Latvijas Komunistiskās partijas
Liepājas rajona komiteja

PA- 4134. fonds

Vēsturiskās izziņas
papildinājums *par*
1975., 1989.- 1991. gadu

II

1999. gada oktobrī tika izveidots ilgtermiņa glabājamo lietu apraksts ar partijas biedru un biedra kandidātu kartēm, partijas uzskaites kartiņām. Šie dokumenti arhīvā tika saņemti no LKP Centrālās Komitejas (skat. 1991. gada 25. septembra dokumentu pārņemšanas- nodošanas aktu).

Aprakstīšanas rezultātā tika izveidots ilgtermiņa glabājamo lietu apraksts Nr. 67 par 1989.- 1991. gadu ar 2 lietām par 400 personām.

Dokumenti par katru personu ir sakārtoti alfabētiskā secībā.

Ir sastādīti 3 aprakstu papildinājumi un izveidotas 3 pastāvīgi glabājamās lietas.

Apvienotais lietu apraksts

40. apraksta papildinājums par 1975. gadu - 1 lieta

Pastāvīgi glabājamo lietu apraksti

63. apraksta papildinājums par 1990. gadu - 1 lieta

65. apraksta " par 1991. gadu - 1 lieta

Pavisam fonds Nr. PA- 4134 ir papildināts ar 5 lietām.

Aprakstu papildinājumi sastādīti, ievērojot iepriekšējo dokumentu aprakstīšanas principu, t.i. pa gadiem.

Vad. arhīviste

I. Sproģe

I. Sproģe